

Redegørelse om mulighederne for en grønlandsk autorisationslov for psykologer
(Departementet for Sundhed)

Der blev ved EM2009/137 stillet forslag om, at

"...Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til en psykologlov, der indeholder regler vedrørende titelbeskyttelse, opnåelse af autorisation og psykologers rettigheder og pligter. Lovforslaget skal ligeledes indeholde regler om, hvilken myndighed der kan udstede autorisation samt om tilsynsmyndighed og idømmelse af foranstaltninger i medfør af kriminalloven."

Departementet for Sundhed har på baggrund af Inatsisartuts behandling af EM2009/137 udarbejdet "Redegørelse om mulighederne for en grønlandsk autorisationslov for psykologer".

En grønlandsk autorisationslov for psykologer, og udfordringerne i den forbindelse

Den danske psykologlov gælder ikke for Grønland, og kan heller ikke ved lovændring i Danmark komme til at gælde for Grønland, da Selvstyret har hjemtaget sundhedsområdet.

En grønlandsk autorisationslov for psykologer kræver, at Grønland laver sin egen autorisationslov.

Der er følgende udfordringer ved en grønlandsk autorisationslov for psykologer:

a) Sikring af den uddannelsesmæssige baggrund

Der ligger i en autorisation en kvalitetssikring af en psykologs uddannelsesmæssige baggrund og dermed også kompetencer. Kvalitetssikringen varetages i praksis af en autorisations- og tilsynsmyndighed.

En forudsætning for, at en grønlandsk autorisations- og tilsynsmyndighed skal kunne kvalitetssikre en psykologs uddannelsesmæssige baggrund er, enten at

1. Grønland hjemtager psykologuddannelsen, eller at
2. Den uddannelsesmæssige baggrund vurderes i forhold til Danmarks uddannelseskrav.

Ad. 1. Hjemtagning af psykologuddannelsen

Det vil være yderst vanskeligt at sikre de nødvendige undervisningskompetencer til uddannelsen af psykologer i Grønland og dermed sikre det ønskede kvalitetsniveau. Herudover vil en hjemtagning af psykologuddannelsen som følge af meget få uddannelsessøgende indebære store økonomiske og administrative konsekvenser for Selvstyret.

Ad. 2. Vurdering af den uddannelsesmæssige baggrund i forhold til Danmarks uddannelseskrav

De danske uddannelseskrav er hele tiden under forandring. En forandring, som de danske uddannelsesmyndigheder og det danske Psykolognævn løbende er i en dialog omkring. Denne dialog vil en grønlandsk autorisations- og tilsynsmyndighed ikke automatisk være en del af.

En grønlandsk autorisations- og tilsynsmyndighed vil derfor skulle anvende store administrative ressourcer på at være fagligt ajour med udviklingen i de danske uddannelseskrav. Dette vil være både økonomisk og administrativt bebyrdende for det grønlandske sundhedsvæsen.

b) *Sikring af habiliteten hos den grønlandske autorisations- og tilsynsmyndighed*
Der er i Grønland under 30 psykologstillinger. Det vil derfor være meget vanskeligt at sikre habiliteten blandt medlemmerne i en grønlandsk autorisations- og tilsynsmyndighed, der f.eks. skal vurdere fratagelsen af en anden psykologs autorisation.

c) *Sikring af patienters klageadgang over sundhedspersonalet i sundhedsvæsenet*
Sundhedsvæsenets Patientklagenævn i Danmark behandler i dag klager over dansk autoriseret sundhedspersonale ansat i det grønlandske sundhedsvæsen, og særligt for Grønland klager over grønlandsk autoriserede sygeplejersker, grønlandske tandplejere og grønlandske sundhedsmedhjælpere (fødselshjælpere).

En patient vil således ikke kunne klage over en grønlandsk autoriseret psykolog til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn i Danmark.

Skal patienternes klageadgang sikres ved en grønlandsk autorisationslov for psykologer, skal Grønland således hjemtage sagsbehandlingen af patientklager over autoriserede psykologer.

Dette vil indebære store økonomiske og administrative ressourcer, der vil være bebyrdende for det grønlandske sundhedsvæsen. Herudover vil det være vanskeligt at sikre de nødvendige juridiske kompetencer og sagkyndige personer til vurderingen af sagerne.

En grønlandsk autorisationslov for psykologer kan ikke anbefales

Departementet for Sundhed kan på baggrund af de ovenfor skitserede udfordringer ikke anbefale, at der udarbejdes en grønlandsk autorisationslov for psykologer.

Begrundelsen for dette er, at patienternes rettigheder, psykologernes uddannelsesmæssige baggrund og habiliteten hos en grønlandsk autorisations- og tilsynsmyndighed ikke kan sikres i tilstrækkelig grad.

Muligheden for at sikre en autorisations- og tilsynsfunktion for psykologer i Grønland

Et alternativ til en grønlandsk autorisationslov for psykologer er at bemyndige Naalakkersuisut til at fastsætte regler for sundhedsfaglige personer, der skal regulere følgende:

- Hvem der kan betegne sig ”psykolog” og ”autoriseret psykolog” i Grønland (titelbeskyttelse).
- Psykologernes pligter (bl.a. pligten til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed og pligten til at føre journaler).
- Klienternes rettigheder (bl.a. oplysning om klageadgangen).
- Straffebestemmelser (mulighed for at straffe psykologen med bøde ved manglende overholdelse af sine pligter).

Retten til at betegne sig ”autoriseret psykolog” i Grønland vil i sådanne regler blive betinget af, at psykologen er dansk autoriseret. Hermed sikres en sammenhæng, og også adgang til det danske autorisationssystem og Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, uden at Grønland samtidig skal hjemtage psykologuddannelsen og sagsbehandlingen af patientklager over autoriserede psykologer.

Bemyndigelsen til Naalakkersuisut vil blive skrevet ind i departementets kommende forslag til Inatsisartutlov om sundhedsvæsenets styrelse og organisation, der vil blive forelagt Inatsisartut ved EM 2010.

Lovforslaget vil blive fulgt op med en ”Bekendtgørelse for psykologer”, der vil blive forelagt Naalakkersuisut til godkendelse. Bekendtgørelsen vil indeholde regler om titelbeskyttelse, psykologers pligter, klienternes rettigheder og straffebestemmelser.

Bemyndigelsen giver samtidig Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte regler for øvrigt sundhedsfagligt personale, der ikke er autoriseret i Grønland, f.eks. fysioterapeuter, ergoterapeuter, jordemødre, tandplejere, kiropraktorer, optikere og kliniske diætister, og for sundhedsfagligt personale, der ikke er autoriseret i hverken Danmark eller Grønland, f.eks. visse terapeutgrupper som psykoterapeuter, akupunktører, Kranio-Sakral terapeuter med flere.